

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

Beknopt Verslag

VAN DE PLENAIRE VERGADERING
VAN

21 - 12 - 1999
ochtend

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkorting bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 50 0000/000	: Parlementair document van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer	DOC 50 0000/000	: Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA	: Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	: Questions et Réponses écrites
HA	: Handelingen (Integraal Verslag)	HA	: Annales (Compte Rendu Intégral)
BV	: Beknopt Verslag	CRA	: Compte Rendu Analytique
PLEN	: Plenum	PLEN	: Séance plénière
COM	: Commissievergadering	COM	: Réunion de commission

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Tel. : 02/549 81 60	Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be	e-mail : aff.generales@laChambre.be

INHOUD

MEDEDELINGEN	5
BEGROTINGEN	5
Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2000, Algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2000 (nrs 197, 199 en 198)	
Sectoren : Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, Tewerkstelling en Arbeid, Pensioenen	
Algemene bespreking (Voortzetting)	5
<i>Sprekers</i> : Joke Schauvliege, Jean-Jacques Viseur, Greta D'Hondt, Paul Timmermans, Frieda Brepoels, Daniel Bacquellaine, Koen Bultinck, Joos Wauters, Filip Anthuenis, Jean-Marc Delizée, Pierrette Cahay-André, Greta d'Hondt, Hans Bonte, Danny Pieters, Anne-Marie Descheemaeker, Luc Goutry, Annemie Van de Casteele, Magda Aelvoet , minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, en Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen	
	5
BIJLAGE	
SENAAT	
Wetsontwerp overgezonden met het oog op de koninklijke bekrachtiging	19
Geëvoeerde wetsontwerpen	19
REGERING	
Algemene uitgavenbegroting – Herverdeling der basisallocaties	19
Liberalisering van de elektriciteitssector – Verslag en aanbevelingen	19
EUROPEES PARLEMENT	
Resolutie	20
VERZOEKSCRIFT	20

PLENAIRE VERGADERING

DINSDAG 21 DECEMBER 1999

OCHTEND

VOORZITTER :

de heer **Herman DE CROO**

De vergadering wordt geopend om 10.02 uur.

MEDEDELINGEN

De **voorzitter** : Verscheidene mededelingen moeten aan de Kamer worden gedaan. Zij worden als bijlage in het *Beknopt Verslag* opgenomen.

BEGROTINGEN

RIJKSMIDDELEN- EN UITGAVENBEGROTING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2000

De **voorzitter** : Wij hervatten de bespreking van :

- de rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2000, nrs 197/1 tot 4 en 199/1.
- het ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2000, nrs 198/1 tot 27.

Wij bespreken vanmorgen de sectoren : Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu – Tewerkstelling en Arbeid en Pensioenen.

Minister Onkelinx heeft me gemeld dat zij niet kan aanwezig zijn wegens ziekte. Zij wordt vervangen door haar collega Aelvoet.

Mevrouw **Joke Schauvliege** (CVP) : Deze regering komt haar beloften niet na. Bovendien spreekt ze van het

invoeren van de actieve welvaartsstaat, maar de vorige regering vond die term uit. Deze regering maakt slechts een kopie. Het gezin krijgt geen aandacht. Van de onderlinge afstemming van gezin en arbeid is geen sprake. De gezinnen van vandaag hebben het nochtans moeilijk om gezin, kinderopvang en arbeid met elkaar te combineren.

Wel is er sprake van arbeidsduurvermindering. Dat is echter geen maatregel die arbeid creëert. Ook de verhoogde aftrek voor kinderopvang is slechts een doekje voor het bloeden.

Deze regering kiest voor het korte succes in plaats van voor de lange termijn. Waar blijven de maatregelen die de kinderbijslagen optrekken, die de werkgever bewust maken van de nood van de werknemers aan welzijn en gezinsleven ? Deze begroting laat de gezinnen in de steek, de ouders die arbeid en kinderen willen combineren. De CVP zal dan ook zelf initiatieven nemen om het gezin te geven waar het recht op heeft. (*Applaus bij de CVP*)

De heer **Jean-Jacques Viseur** (PSC) : Wat de actieve welvaartsstaat betreft, las ik vanmorgen in *Le Soir* een artikel over een onderzoek van professor Peers. Uit de resultaten blijkt dat de kloof tussen de groep die baat heeft bij de economische groei en de slachtoffers van het systeem alsmaar groter wordt.

Zo merken we dat sinds 1921, maar vooral sinds 1950, de verschillen in levensduur tussen de hoogste en de laagste sociale klasse erg toenemen. Tegenwoordig loopt iemand die minder verdient, dus meer kans op vroege leeftijd aan een ziekte te overlijden. Dat risico neemt ook nog altijd toe. Dat probleem kan een actieve welvaartsstaat niet verhelpen.

Er is een hemelsbreed verschil tussen de vroegere welvaartsstaat en de actieve welvaartsstaat die nu wordt voorgesteld. Ik vrees dat die laatste de voorbode is van een liberale staat en dat de niet-liberale meerderheidspartijen zich hebben laten beetnemen. De heer De Gucht houdt er immers een uiterst liberale visie van de actieve welvaartsstaat op na. Hij wil de buitenlanders een soort contract opleggen en zal dat waarschijnlijk binnenkort ook overwegen voor de werklozen, en wie weet zelfs voor de zieken.

Mijn fractie is voorstander van een actieve welvaartsstaat, maar de logica die de regering nu hanteert, bedreigt dat model. Eigenlijk heeft de regering de doos van Pandora geopend.

In het concept activering is geen sprake van de inspanning die men mag verwachten om de ongelijkheden weg te werken.

De sociale minima zijn ontoereikend om te voldoen aan artikel 23 van de Grondwet. De regering beschikt nochtans over budgettaire marges maar ze besteedt ze niet aan sociale behoeften.

De activering wordt de sterke factor van een systeem dat niet langer de sociale bescherming van de zwakken waarborgt.

Eén van de elementen van het systeem is de verlaging van de sociale bijdragen. Een bijdragevermindering van 89,1 miljard in plaats van 64,8 miljard zou tot een groot aantal nieuwe banen moeten leiden. Er werd zelfs gewag gemaakt van een "terugverdieneffect" dat hoger zou zijn dan de helft van die verlaging. Over de eis dat dit gepaard moet gaan met het scheppen van werkgelegenheid, wordt nu veel minder gesproken.

En dan is er de ontoereikende aandacht voor de non-profitsector, die slechts 11,2 procent ontvangt. Door geen 12,2 procent voor de non-profitsector in te houden, zoals onder de vorige regering, wordt een stap teruggezet. Waarom werd niet dezelfde sleutel toegepast of werd die sleutel niet verhoogd ?

Als sector met stijgende behoeften kan de non-profitsector nochtans een sleutelrol spelen in de strijd tegen de werkloosheid.

In België gaat men van 12,2 naar 8 procent omdat er een belachelijk maar diepgeworteld fabeltje de ronde doet dat de christelijke zuil in de social-profitsector dominant aanwezig is. Het is echter niet de bedoeling een allesoverheersende positie te creëren, maar ervoor te zorgen dat de sector zijn noodzakelijke plaats krijgt.

Het zijn op het eerste gezicht de socialisten in de regering die die sector beheren, maar het gevoerd beleid is wel degelijk liberaal getint. Terwijl de social-profitsector zijn plaats heeft en tal van indirecte banen creëert, is men zelfs niet in staat hem eenzelfde percentage loonlastenverminderingen toe te kennen dan de profitsector.

Als men rekening houdt met het aantal banen, zou men het niet moeten hebben over 12 procent maar wel over 20 procent !

Uit de cijfers van de regering blijkt – voor zover ze betrouwbaar zijn – dat de verminderingen vanaf 1 juli 1999 voor de social-profitsector opliepen tot 11.000 frank, terwijl zij voor de profitsector 6.000 frank bedroegen.

De regering wil voorrang geven aan de werkgelegenheid in de profitsector. Dat is niet langer socialisme of sociaal-democratie, maar zuiver liberalisme !

Er zullen tevens problemen rijzen op het stuk van de dekking van de pensioenen van de oudste gepensioneerden. De PSC en de SP hadden daar in de vorige regering op gewezen. De samenstelling van een demografische reserve zou dat kunnen verhelpen.

Vorig jaar verklaarde de minister van Financiën in antwoord op een vraag die ik hem daarover stelde, dat hij in die sector over een batig saldo van 2 procent beschikte. Door te weigeren een demografische reserve aan te leggen plaatst u de toekomstige regeringen in een uiterst moeilijke positie. De geplande belastingverminderingen zullen ertoe leiden dat de pensioenen in de toekomst niet langer kunnen worden gefinancierd. Men offert de toekomst op aan het heden, enkel alleen maar om de kiezer te plezieren. U creëert de voorwaarden niet voor een actieve welvaartsstaat, maar u creëert de voorwaarden voor een situatie waarbij de klassenstrijd door de strijd tussen de leeftijdscategorieën zal worden vervangen.

Het voorgestelde stelsel is grotendeels geënt op het Angelsaksisch model. Ik geef de voorkeur aan het behoud van het Rijnlandmodel, want het stelsel dat u voorstaat, stelt de toekomst geenszins veilig. (*Applaus bij de PSC en de CVP*)

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : De minister had in commissie beloofd een antwoord te zullen geven op de

opmerkingen van het Rekenhof betreffende het saldo van het globaal financieel beheer, de lage lonen, het BTW-percentage tot alternatieve financiering van de sociale zekerheid, de exogene factoren, de kostprijs van de loopbaanonderbreking, de jaarlijkse vakantie en de verhoogde bijdrage als regelmatig een beroep wordt gedaan op economische werkloosheid.

Ik had hem ook gevraagd met de ministers Onkelinx en Aelvoet na te gaan hoeveel de loonlastverlaging precies zal bedragen. Hij en minister Onkelinx publiceerden daarover tegenstrijdige cijfers.

De heer **Paul Timmermans** (Ecolo-Agalev) : Maribel bis en ter werden door de Europese Unie veroordeeld. De EU had heeft het dossier bij het Europese Hof aanhangig gemaakt omdat er volgens haar sprake was van oneerlijke concurrentie.

Hoe zal de terugbetaling gebeuren ? Zullen de ondernemingen werkelijk terugbetalen ? Volgens het VBO is dat onmogelijk.

Zal de regering een compensatie toekennen aan de ondernemingen die geen steun kregen ? In totaal werden in het kader van de Maribel bis en ter 21 à 23 miljard toegekend voor sociale lastenverlagingen. Wordt dat bedrag nu verhaald op de toekomstige steun ? Zo ja, hoe moet het dan verder met de creatie van nieuwe jobs ?

Ik stel vast dat voor drie posten heel weinig geld wordt uitgetrokken : de gelijkheid van kansen, het betaald educatief verlof en het begeleidingsplan voor werklozen. Hopelijk wordt die situatie bij de volgende begrotingscontrole verholpen. (*Applaus*)

Mevrouw **Frieda Brepoels** (VU-ID) : Reeds vijf jaar geleden werd het probleem van de terugbetaling voor sondes en katheders voor kinderen met ernstige blaasproblemen door het College van geneesheren-directeurs van het RIZIV aangekaart. Vandaag is er nog altijd geen terugbetaling mogelijk en moeten de ouders zich wenden tot het Bijzonder Solidariteitsfonds. Die procedure is zeer omslachtig.

Is het opportuun verder via het Bijzonder Solidariteitsfonds te werken ? Waarom wordt dit niet via de RIZIV-nomenclatuur geregeld ? Over hoeveel dossiers gaat het ? Is het cijfer van ongeveer 800 kinderen juist ? Wat is de gemiddelde duur van de afhandeling van een dossier ? Welke zijn de voorwaarden om een uitkering als chronisch zieke te krijgen ?

De heer **Daniel Bacquelaine** (PRL FDF MCC) : Ik geef toe dat ik perplex sta : ik zal niet herhalen wat ik tijdens

het debat over de programmawet zei, maar het verbaast mij dat de heer Viseur zich over de wedergeboorte van het liberalisme verheugt en het keiharde socialisme lijkt te betreuren ! Is hij tegen de Staat en tegen een sociaal en actief beleid gekant ? Een staat is ondanks alles noodzakelijk. Wij zijn voor een sociaal beleid, en daarom zijn wij voorstander van een sociale staat. Als de heer Viseur tegen een actief beleid is gekant, dan is hij voor een passief beleid. Wij zijn echter tegen een passief beleid en tegen het passief dat zijn partij heeft nagelaten !

De heer **Jean-Jacques Viseur** (PSC) : Het minste wat men van u kan zeggen, is dat u lef hebt wanneer u van passief spreekt terwijl de vorige regering een gezonde situatie heeft nagelaten ! De liberalen verweten de sociaal-democratie dat zij de maatschappelijke evolutie bemoeilijkt. En wat doet u nu ? U gebruikt een Angelsaksisch begrip dat negatieve gevolgen heeft gehad.

De heer **Daniel Bacquelaine** (PRL FDF MCC) : De PSC is dus tegen de actieve welvaartsstaat gekant, en dat verontrust mij omdat het ergste wat ik mij kan indenken, een passieve staat is.

Wij pleiten voor de actieve versie van de welvaartsstaat waarin de Staat de individuen het recht waarborgt zich te uiten. De welvaartsstaat moet voorts een verdere dualisering van de maatschappij beletten. Ten slotte is de actieve welvaartsstaat absoluut noodzakelijk om de beroepsactiviteit waarop de solidariteit stoelt, die wij bepleiten, aan te moedigen.

Veel meer mensen zouden belastingen moeten betalen. Tegelijkertijd moeten de belastingen geleidelijk worden verlaagd. De actieve welvaartsstaat veronderstelt het scheppen van rijkdom. De heer Viseur beweert dat in ons land de non-profitsector het meeste jobs schept. Een dergelijke stelling is gewoon lachwekkend.

Mijn fractie wil het lot van de allerzwaksten verbeteren.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : De heer Bacquelaine gaat niet akkoord met de visie van de heer Viseur. Verdedigt hij het liberale model van de actieve welvaartsstaat dan wel het sociale regeringsmodel ? Ik meen dat hij veeleer een pleitbezorger is van het eerste : in het verleden kante hij zich al tegen de PWA's en de Smetbanen.

De heer **Daniel Bacquelaine** (PRL FDF MCC) : Het komt erop aan een concept te verdedigen waarover in de regering een akkoord werd gesloten en dat liberale recepten, zoals het scheppen van rijkdom, koppelt aan socialistische recepten, zoals de sociale solidariteit. Wij moesten het daarover allen eens worden, met uitzondering van enkele dogmatici, uiteraard !

Inzake de echelonnering moesten wij verder gaan. Wij hebben een interessant akkoord bereikt met betrekking tot het medisch dossier en de toegang ertoe. Men moet afstappen van het concept waarbij het ziekenhuis centraal staat.

In dat verband spreekt men beter van een "terugkeer naar huis" dan van "ontslag uit het ziekenhuis".

Inzake het geneesmiddelenbeleid is het onaanvaardbaar dat sommige nuttige geneesmiddelen in België nog niet beschikbaar zijn. Dat werkt de ongelijkheid in de hand.

Het zou tevens nuttig zijn een stuurgroep op te richten die het geneesmiddelengebruik in ons land zou onderzoeken.

Geneesmiddelen moeten af van hun pejoratief imago omdat ze het mogelijk maken agressieve handelingen, bijvoorbeeld heilkundige ingrepen, te voorkomen.

Het huidig financieringssysteem van de ziekenhuizen moet worden herzien om een duidelijker onderscheid te maken tussen de ligdagprijs en wat van de artsenhonoraria komt en aldus de medische overconsumptie terug te dringen.

De hervorming van de Orde van Geneesheren moet worden voortgezet in de zin van een verjonging en een beter onderscheid tussen onderzoek en uitspraken. Tevens moet er een aantal onverenigbaarheden komen.

De Orde van Geneesheren mag niet volledig afhangen van de regering. Zij moet een emanatie van het beroep blijven, zoniet verliest ze haar bestaansreden. De onafhankelijkheid van de arts is essentieel.

Ten slotte werd de Deontologische Code niet genoeg gebruikt. Waarom die Code in de toekomst geen kracht van wet verlenen? Hij bevat namelijk alles wat de rechten van de patiënt betreft. De Code is geëvolueerd en kan een positieve bijdrage tot het Belgisch recht leveren. *(Applaus bij de liberalen)*

De heer **Koen Bultinck** (VL. BLOK) : Wij betreuren dat Volksgezondheid en Sociale Zaken nog steeds niet onder één minister ressorteren. Wij zijn wel blij met het wegwerken van de werkloosheidsvallen en met de verhoging van de kinderbijslag, onder meer voor gehandicapte kinderen. Wij pleiten voor een kinderbijslag die losstaat van de beroepssituatie van de ouders. Er moet, meer algemeen, werk worden gemaakt van een verbetering van het sociaal statuut van de zelfstandige. Is de minister bereid de verschillen inzake kinderbijslag weg te werken? Waarom wil deze regering de kinderbijslagen niet verhogen en denkt ze niet aan een opvoedersloon, zoals ook de BGJG wenst?

Er wordt ook gesleuteld aan een statuut voor de kunstenaars en het vrijwilligerswerk, wat wij ondersteunen. De sociale parastatalen moeten geresponsabiliseerd worden. Het RIZIV is opgedeeld in talrijke subcommissies en commissies. Dat is niet functioneel en het laat allereerste belangenvermenging toe. Het rapport-Peers beschrijft die toestand. Het maakt brandhout van het gezondheidsbeleid, dat vooral bepaald wordt door de belangen van artsen en farmaceutische bedrijven in plaats van die van de patiënt. Wij dringen aan op een snelle parlementaire bespreking van het rapport-Peers en van het vierde rapport-Jadot.

Vlaanderen is reeds gedeeltelijk bevoegd voor het gezondheidsbeleid. Het beslist wel over de bouw van ziekenhuizen, maar de federale overheid beslist over het aantal bedden. Dat is inefficiënt en conflictueel. Vlaanderen heeft een andere visie op de gezondheidszorg dan Franstalig België. Daarom moet ook de bevoegdheid beter geregeld worden.

Die tegengestelde visie resulteert in verschillende uitgaven en in uitstel van beslissingen. Het Vlaams Blok wil komaf maken met de versnippering van de gezondheidszorg. Wij zijn wel tevreden met een aantal beleidsmaatregelen, onder meer inzake oncologie en palliatieve zorgen.

De aangekondigde begrotingsdiscipline roept vragen op. De groeinorm wordt op 2,5 procent gebracht. Wij uitten daarop reeds kritiek. De echelonnering van de gezondheidszorg moet soepel worden geïnterpreteerd. Het beroep van verpleegkundige moet worden geherwaardeerd, onder meer door maatregelen inzake verloning en werkdruk. Wij zijn blij dat er eindelijk duidelijkheid komt over het globaal medische dossier, maar stellen vast dat ook hier communautaire verschillen zijn. Het medisch dossier wordt in Vlaanderen intensief toegepast, in Wallonië veel minder. Wij verheugen ons over de maatregelen ten voordele van de chronisch zieken, voor zover deze niet uitgaan van een federale zorgverzekering.

Minister Onkelinx wil het Vlaamse decreet-zorgverzekering en het Waals decreet-tabaksreclame koppelen. Wanneer zal de federale regering de vernietiging van het Waalse tabaksdecreet vragen aan het Arbitragehof? Wallonië heeft geld te kort en maakt alweer gebruik van zijn situatie om Vlaanderen een eigen gezondheidszorg te ontzeggen.

Deze begroting bevat geen gezinsvriendelijke maatregelen, wat wij betreuren. De verhoging van de laagste pensioenen is een positief punt, maar de beloofde pensioenregeling voor medewerkende echtgenoten van zelfstandigen blijft achterwege. Wat de ambtenarenpensioenen betreft, blijft het – eindelijk – stil.

Het Vlaams Blok ontdekt dus tal van positieve punten in deze begroting volksgezondheid, sociale zaken en pensioenen, maar ze zijn onvoldoende om ons deze begroting te doen goedkeuren. Wij willen een volledige defederalisering van de sociale zekerheid. (*Applaus bij het Vlaams Vlok*)

De heer **Joos Wauters** (Agalev-Ecolo) : Deze begroting legt een goede bodem voor de actieve welvaartsstaat. Voor ons zijn het sociale en het ecologische de noodzakelijke voorwaarde voor het economische. Tal van maatregelen dragen onze goedkeuring weg. De lastenverlaging is voor ons een verbintenis tot meer tewerkstelling. Is dat niet zo, dan zullen andere maatregelen nodig zijn. De sociale zekerheid heeft nood aan alternatieve financiering.

De sociale Maribel is een instrument tot meer tewerkstelling in de social-profitsector. Die zal patiënt en werknemers ten goede komen. Naar aanleiding van de begrotingscontrole moet worden nagegaan welke bijkomende maatregelen ten voordele van de werknemers kunnen worden genomen. De sociale Maribel, een tewerkstellingsmaatregel, moet losgekoppeld worden van de structurele loonlastverlaging, die een instrument is in de internationale concurrentie.

De loonharmonisering in de gezondheidssectoren moet worden gerealiseerd. Welzijn creëert men niet op de rug van het on-welzijn van de werknemers in die sector. Kinderbijslag voorkomt de armoedeval. De vroeger ingevoerde inleveringen, ook op lage inkomens, moeten worden ongedaan gemaakt. Verschillende collega's vroegen parlementaire debatten over talrijke thema's. Ik hoop dat uit die debatten ook maatregelen worden gedestilleerd voor na het jaar 2000, zodat wij reden hebben om het nieuwe millennium te vieren. (*Applaus*)

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : De VLD is tevreden met de verhoging van de minimumpensioenen voor zelfstandigen. Er is echter nog een lange weg af te leggen om het pensioen te verbeteren. Het aanvullend pensioen moet worden gestimuleerd en bekendgemaakt.

Wij verheugen ons over de maatregelen inzake het gewaarborgd inkomen voor bejaarden. De minister belooft tegen 1 juli 2000 de 5 procent-sanctie weg te werken die geldt bij vervroegd pensioen.

De dioxinecrisis had gelukkig weinig invloed op de begroting van het sociaal statuut voor zelfstandigen. Voor de toekomst moeten we wel rekening houden met een mogelijke daling van de bijdragen en met de schuldaflossing.

De VLD is ook verheugd over de verhoging van de minimumpensioenen voor werknemers. De solidariteitsinhouding voor de periode van 1 januari 1995 tot 31 december 1996 doet juridische problemen rijzen. Een vordering tot nietigverklaring van het KB van 28 oktober 1994 is hangende bij de Raad van State. Heeft de regering rekening gehouden met een mogelijke terugbetaling van de solidariteitsinhouding voor die periode of rekent ze op een gunstige afloop ?

Wat de begroting gezondheidszorgen betreft, betreuren wij het ontbreken van maatregelen voor een rationeel gebruik van geneesmiddelen. Wij stellen wel verheugd vast dat dit wel in de beleidsbrief van de minister is opgenomen.

De VLD wil de begroting sociale zaken reeds lang anders benaderen. Tot nog toe wordt per sector binnen de gezondheidszorg een bepaald maximumbedrag voor de uitgaven bepaald. Veelal speelt de efficiëntie en het belang van drukkingsgroepen een grotere rol dan de werkelijke noden. Ook ontbreken voor talrijke facetten objectieve cijfers. Wat is bijvoorbeeld het effect van bepaalde nieuwe geneesmiddelen op de chirurgie ? In welke mate heeft het dagziekenhuis invloed op de gewone hospitalisaties ? In de gezondheidszorgen zijn de maatregelen ten aanzien van de chronisch zieken erg belangrijk, maar de reeds bestaande moeten worden geëvalueerd. Er vallen nu nog steeds mensen uit de boot, omdat ze niet onder één van de categorieën vallen !

– Voorzitter : de heer **Jean-Pol Henry**

Inzake de werkgelegenheid verheugen we ons op de aangekondigde loonkostverlaging. Bovendien kan die lastenverlaging over enkele jaren nog worden versterkt. Daarnaast is er de nodige zorg voor de vereiste kwalificaties van de werknemers. Met het zogenaamde Rosetta-ontwerp wordt terzake de samenwerking met de Gewesten versterkt. Daardoor wordt de lage participatiegraad van jongeren verholpen. Wij moeten ook iets doen tegen de vervroegde uittreding van oudere werknemers. Teveel know-how gaat nu immers verloren, wat leidt tot onvoldoende gekwalificeerd personeel. Inzake het wegwerken van de werkloosheidsvallen is het positief dat er een consensus werd bereikt. Ook de niet-financiële vallen moeten de nodige aandacht krijgen. Ik denk bijvoorbeeld aan mobiliteit, kinderopvang en kennis van de tweede landstaal.

De talloze banenplannen werken afschrikkend voor de werkgevers. Daarin kwam nauwelijks beterschap. Misschien helpt het als de CVP vanuit de oppositie aandringt op een vereenvoudiging van het complexe web waarop ze jarenlang haar stempel heeft gedrukt.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : De CVP diende een achttal weken geleden een wetsvoorstel in om de banenplannen te stroomlijnen. Dit raakt echter niet gepubliceerd, omdat de diensten het te druk hebben met de opdrachten van de regering. Wij hopen te gepasten tijde te kunnen rekenen op de steun van de heer Anthuenis.

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : Dit probleem wordt al drie jaar besproken. Waarom diende u dit wetsvoorstel drie jaar geleden niet in, en wèl nu u in de oppositie zit ? Wij hopen dat de werkgelegenheidsmaatregelen tot meer jobs leiden. Daarom zullen wij deze begroting goedkeuren.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Ik heb in de commissies meermaals benadrukt dat wij niet tegen de verhoging van de zelfstandigenpensioenen en het gewaarborgd inkomen zijn, op voorwaarde dat de nodige 2,5 miljard wordt gehaald uit de algemene middelen. Nu stellen wij vast dat de nodige bedragen uit het Fonds voor de sociale zekerheid van zelfstandigen wordt geput, dat pas onlangs een bonus kon waarmaken !

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : Het zal de zelfstandigen een zorg wezen waar het geld vandaan komt. De betrokkenen zijn erg blij met de verhoging van hun pensioen zoals de regering dat heeft beslist.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Dat getuigt van uw beperkte visie. Over enkele jaren zal er geen geld meer zijn om de pensioenen te betalen.

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : De verhoging getuigt helemaal niet van een beperkte visie, wel integendeel. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer **Jean-Marc Delizée** (PS) : Waarschijnlijk zijn niet alle leden van de PSC-fractie het met de heer Viseur eens. Op één punt heeft hij echter gelijk : wanneer hij verklaart dat het huidige beleid alleen mogelijk is dankzij de vroegere inspanningen.

De regering beschouwt werkgelegenheid als haar topprioriteit. In 2000 worden 24,2 miljard extra uitgetrokken voor de structurele vermindering van de werkgeversbijdragen. Het centrale akkoord is heel duidelijk : inzake sociale bijdragen, permanente vorming en werkgelegenheid moet ons land tegen 2005 het gemiddeld niveau van onze drie buurlanden hebben bereikt.

Bij de uitvoering van het meerjarenplan voor de lastenverlaging zal moeten worden nagegaan of er voldoende nieuwe jobs worden gecreëerd en of er nog voldoende middelen naar de sociale zekerheid gaan. Die laatste moet immers niet alleen haar huidige initiatieven kunnen

financieren, maar moet ook in staat zijn nieuwe initiatieven te nemen, bijvoorbeeld ten gunste van de chronisch zieken of om de laagste pensioenen op te trekken.

Het groot aantal langdurig werklozen in ons land, vooral dan bij de jongeren, betekent een grote handicap. De geleverde inspanningen zijn te versnipperd.

De Europese Commissie is de mening toegedaan dat ons begeleidingsplan voor werklozen niet strookt met de criteria die door Europa in het kader van de bestrijding van de langdurige werkloosheid worden opgelegd.

Voor een jongere is het hebben van een baan de sleutel die toegang tot het burgerschap verleent. De regering heeft dan ook een grootschalige wisseloplossing uitgewerkt om de vicieuze cirkel te doorbreken die al te veel jongeren ertoe brengt zich in de werkloosheid te nestelen veeleer dan een eerste werkervaring te zoeken.

Het desbetreffend wetsontwerp werd zopas aangenomen, maar nu moet iedereen binnen het gecreëerde kader naar de gepaste instrumenten zoeken.

Andere troef : het Rosetta-plan, dat de bestaande plannen coördineert en ze zoveel mogelijk vereenvoudigt.

De werkgevers moeten warm worden gemaakt voor een bedrijfsmodel waar een optimale aanwending van het menselijk kapitaal centraal staat. Al te vaak worden bij de indienstneming te hoge eisen gesteld, wat tot een onderbenutting van de vaardigheden van de werknemers leidt. Tevens komen alsmaar meer ongeschoolden daardoor in de werkloosheid terecht.

Enkel een beleid van permanente opleiding en herscholing kan op lange termijn soelaas brengen. Elke jongere moet dan ook de kans krijgen zijn eigen vaardigheden op de arbeidsmarkt te ontwikkelen.

Onze activiteitsgraad bij de 55-plussers is de laagste van heel Europa, en dat is een probleem. Het brugpensioen mag niet uitgroeien tot een structureel middel om de arbeidsmarkt te reguleren.

Een ander verontrustend verschijnsel is de gevoelige stijging van het aantal oudere werklozen. De loopbaanprofielen zijn dringend aan herziening toe.

De meest zichtbare van de werkloosheidsvallen zal vanaf 1 januari 2000 langzamerhand geneutraliseerd worden omdat bepaalde categorieën werknemers meer loon zullen ontvangen. In het kader van het interprofessioneel akkoord 1999-2000 hebben de sociale partners zopas een reeks concrete maatregelen voorgesteld. Nu moeten al die initiatieven in het veld worden gerealiseerd.

We moeten voorkomen dat de werkloze de gevangene van zijn statuut wordt.

Ook de negatieve aspecten die verbonden zijn aan deeltijds werk moeten worden bestreden.

Het voeren van een werkgelegenheidsbeleid is voor alles een maatschappelijke keuze. De sociale partners moeten dus actief betrokken worden bij het verkennen van nieuwe mogelijkheden inzake werkgelegenheid.

Nu de sociale zekerheid.

Elk jaar moeten bij het opstellen van de begroting voor gezondheidszorg pijnlijke keuzes worden gemaakt.

Onze gezondheidszorg verenigt op voortreffelijke wijze de principes solidariteit, kwaliteit en keuzevrijheid, en dat alles tegen een redelijke totale kostprijs.

Het gezondheidssysteem bevindt zich op een keerpunt. Een aantal gevaarlijke tendensen brengt het budgettaire evenwicht in het gedrang. Wij moeten de uitdaging aangaan, ervoor zorgen dat dit systeem, dat zijn efficiëntie bewezen heeft, kan blijven bestaan.

In dat kader moet de Staat eerst en vooral voldoende geld vrijmaken voor de gezondheidszorg zodat de sociale dekking die de bevolking verwacht, wordt gewaarborgd. Anders wordt de deur opengezet voor een commercialisering van de gezondheidszorg, en de bijhorende risicoselectie en segmentatie.

Voor mijn fractie is er sprake van een vooruitgang, aangezien de verhoging van de groeinorm met 2,5 procent overeenstemt met de langetermijnverwachtingen inzake economische groei.

Dankzij de 24,5 miljard extra zal de begroting beter op de ontwikkeling van sociale kosten en noden zijn afgestemd.

De Franstalige socialisten aanvaarden de normatieve beperkingen alleen voor zover de patiënt er geen schade van ondervindt en ze bijdragen tot de ontwikkeling van een doeltreffender en solidairder model. Gezien de beperkte groei van de overheidsinkomsten moeten de uitgaven beheerst worden en moeten alle actoren van de ziekteverzekering het over een consensus eens worden.

Verschillende pistes zijn mogelijk. Zo zouden de opdrachten van de Raad van het RIZIV kunnen worden uitgebreid. De Raad zou kunnen zorgen voor een betere afstemming van de uitkeringen op de reële noden.

Efficiëntie en nut kunnen beter worden bereikt met een forfaitair financieringssysteem dan met een financiering volgens de nomenclatuur, die eerder de productie ten

goede komt. De ingezette ontwikkeling inzake medische beeldvorming en klinische biologie moet worden voortgezet. Een ontzuiling van de sectoren zou ook het verantwoordelijkheidsgevoel ten goede komen.

Men moet werk maken van een samenhangend beleid op het stuk van de vaststelling van de geneesmiddelenprijzen, bijvoorbeeld aan de hand van "prijs-volume"-contracten.

Wij verwachten van de farmaceutische industrie, die dreigt met delokalisaties, dat zij voldoende volwassenheid aan de dag legt en haar uitgaven beperkt.

Wij pleiten voor structurele maatregelen om het geneesmiddelenverbruik en de geneesmiddelenprijzen terug te dringen. Wij zijn ook voorstander van het gebruik van generische geneesmiddelen, waarvan de kwaliteit en de homologie door onze controlesystemen worden gewaarborgd. Het substitutierecht en het "generisch voorschrift", die de apothekers ertoe machtigen de minst dure geschikte molecule af te leveren, moeten worden ingevoerd.

Tegen 1 juli eerstkomend wordt een verbetering van de inkomens van 450.000 senioren beloofd, terwijl de gepensioneerden sinds 1990 maar twee kleine aanpassingen hebben verkregen.

Voor ons is het onaanvaardbaar dat de aanvullende pensioenstelsels de relatieve vermindering van de wettelijke pensioenen zouden compenseren. De tweede en de derde pijler moeten hun aanvullend karakter behouden. Daarom zijn wij voorstander van het herstel van de automatische koppeling van de pensioenen aan de lonen.

Het stelsel van de pensioenfondsen in de ondernemingen zal hoe dan ook doorzichtiger en democratischer moeten worden gemaakt.

De socialisten zijn van oordeel dat de actieve welvaartsstaat meer kan doen dan de welvaartsstaat om de levenskwaliteit van alle burgers te verbeteren. De mens moet centraal staan in de economie en moet via de arbeid toegang tot het burgerschap verkrijgen !

Door de actieve sociale verzekering neemt de patiënt weer een centrale plaats in en worden alle actoren geresponsabiliseerd, waarbij men oog moet hebben voor de ziekenfondsen die hun opdracht in een geest van voorzorg, wederzijdse bijstand en solidariteit moeten blijven vervullen.

De bevoorrechte plaats die de patiënt in het gezondheidsbeleid inneemt, veronderstelt dat de rol van alle actoren wordt herzien.

Ten eerste moet de rol van de huisarts en van de andere zorgverstrekkers op grond van gegevens die via de "peer review" zijn verzameld, intern worden geëvalueerd.

Het initiatief in verband met de uitwerking van een Wetboek Volksgezondheid, waardoor een globale en samenhangende strategie tot stand kan worden gebracht, juchten wij toe. Wij hopen dat dit Wetboek snel werkelijkheid wordt, net zoals het beloofde miljard voor de chronische ziekten.

Wij beklemtonen opnieuw dat het aanbod aan gezondheidszorgen *intra muros* moet worden beheerst om te verhinderen dat de begrotingsuitgaven uit de hand lopen.

De bio-ethische kwesties, het drugsbeleid en de gezondheidszorg voor asielzoekers zijn onvoldoende aan bod gekomen.

Ten slotte moet werk worden gemaakt van het overleg tussen huisartsen en ziekenhuizen over de dringende opvang van de meest hulpbehoevenden.

Wij verheugen ons over het geplande overleg met de representatieve organisaties van de armen en de projecten op het stuk van de interculturele bemiddeling.

Inzake leefmilieu dringen wij aan op de noodzaak een productbeleid te voeren dat streeft naar duurzame consumptie- en productiewijzen en op de concretisering van onze internationale verbintenissen in het kader van het Protocol van Kyoto, met name inzake de verlaging van de CO₂-uitstoot.

Wij pleiten ook voor een harmonisering van de terugbetalingstarieven tussen bestaansminimum en maatschappelijke dienstverlening in de gemeenten aan de hand van sociale criteria.

Wij nemen nota van het feit dat men kandidaat-vluchtelingen in open centra een correcte en humane opvang wil bieden.

De geplande materiële hulp is enkel van toepassing voor kandidaat-vluchtelingen die zich in de eerste fase van onderzoek van de ontvankelijkheid bevinden. Die hulp is ten laste van de Staat.

Armoede is niet alleen een financieel probleem, maar ook een probleem inzake de toegang tot de cultuur. Een interministeriële conferentie over de armoede in januari 2000 moet aandacht aan dit aspect besteden en nagaan welk beleid met betrekking tot de schuldenoverlast dient te worden gevoerd.

De voorgestelde maatregelen zijn moedig en verdienen onze steun. Wij hopen dat ze spoedig worden gerealiseerd. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw **Pierrette Cahay-André** (PRL FDF MCC) : De regering heeft de krachtlijnen van haar akkoord ten uitvoer gelegd : de wetsontwerpen betreffende de lage lonen, de bevordering van de werkgelegenheid en de aansprekende maatregelen die in de wetsontwerpen houdende fiscale en sociale bepalingen zijn vervat.

Wij zijn dus wel degelijk het tijdperk van de actieve welvaartsstaat binnengetrokken.

Jongeren zullen uit het "beroepsstatuut van werkloze" worden gehaald en zullen op de arbeidsmarkt kunnen worden ingezet en een opleiding krijgen. De "werkloosheidsvallen" zullen worden weggewerkt en de mogelijkheid van een halftijds pensioen zal worden ingevoerd. Tevens zullen de kunstenaars een sociaal statuut krijgen en zal de kinderbijslag voor gehandicapte kinderen worden opgetrokken.

Opdat gehandicapte kinderen zelfredzamer zouden worden, moet men voorkomen dat die verhoogde kinderbijslag afneemt wanneer de toestand van het kind dankzij de behandelingen die het heeft ondergaan, verbetert.

Men moet tevens voor een betere bekendheid van het handvest van de sociaal verzekerde zorgen.

De voltijdse of halftijdse loopbaanonderbreking blijft een interessante maatregel. Dienaangaande zal geleidelijk een grotere gelijkheid tussen en mannen en vrouwen tot stand komen.

Ik denk niet dat het vrijwilligerswerk het betaald werk zal verdringen omdat het onmogelijk kan worden gefinancierd. Wat zouden bijvoorbeeld sportclubs zonder die inbreng doen ?

De kleine pensioenen zullen worden opgetrokken. Sommige kleine zelfstandigen kampen echter met grote moeilijkheden. De minister is zich daarvan bewust en heeft beloofd dat te verhelpen.

De PWA's hebben hun nut bewezen, maar de huishoudelijke taken kunnen niet geheel worden betaald door de personen die onderhoudspersoneel nodig hebben. De PWA's moesten ook tegemoet komen aan de vraag naar een buurtdienst. Verder moesten ze personen die sinds enige tijd werkloos waren, de mogelijkheid bieden hun intrede te doen op de arbeidsmarkt.

Het statuut van de PWA's kan eventueel worden gewijzigd. Wel moeten ze een zekere flexibiliteit behouden en mogen de administratieve procedures en verplichtingen

niet worden verzwamd. De diensten moeten voor de klant betaalbaar blijven. Het Parlement moet ook oog hebben voor de problematiek van de dienstencheques.

Het is niet altijd duidelijk hoe ver het werkteerein van de sociale economie reikt. Toch moeten wij de ontwikkelingen binnen die sector van nabij volgen. De onderneming "Terre" stelt 280 langdurig werklozen en kansarmen te werk. De onderneming haalt papier, karton en kleren op, die vervolgens gerecycleerd worden. De gemeenten hebben aldus aanzienlijk minder afval. Bovendien vormt de activiteit geen concurrentie voor privé-ondernemingen. De sociale economie heeft recht op een goede behandeling. Wel moeten we ervoor waken dat er geen concurrentievervalsing ontstaat.

Ook de non-profitsector mag niet worden verwaarloosd. De situatie zal nu verbeteren aangezien mevrouw Onkelinx die sector in haar banenplan met de overheidsdiensten gelijkschakelt.

Ik wijs erop dat ons werk nog niet af is. Dat is een goed begin. Mijn fractie zal de begroting dus goedkeuren. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Ik zal het hebben over het werkgelegenheidsbeleid. De beleidsbrief brengt niet veel nieuws, toch niet in concrete maatregelen. De startbanen, ondanks hun positieve punten, zijn niet meer dan afgestofte stages, die ons wel 4 miljard kosten. Nadien werd het oorverdovend stil.

De beleidsnota bevestigt het nut van de bestaande maatregelen en pleit voor een verbetering van het stelsel van de dienstencheques. Heeft minister Onkelinx dit systeem niet lamgelegd ? Deze regering bevindt zich daardoor in de onwettelijkheid en had de nodige provisijs moeten aanleggen om de gedupeerde burger schadeloos te stellen.

De beleidsbrief beperkt zich tot vage principes als het gaat over vorming. Concreet is er niets.

Ook de democratie binnen de onderneming is blijkbaar geen prioriteit voor de regering die er zich toe beperkt te melden dat er in 2000 sociale verkiezingen zijn.

Er staat niets in over de noodzakelijke harmonie die aan de orde is tussen arbeid en gezin. Ook over kinderopvang wordt niet gerept. Ondertussen hebben de sociale partners hun voorstellen op papier gezet.

Wij vragen dat de minister het engagement aangaat om ons in januari het resultaat van dit overleg voor te leggen zodat wij dit kunnen bespreken in de commissie Sociale Zaken. Bij mij blijft de bekommernis dat het accent bij regering en sociale partners te veel ligt op het financiële

aspect van het aan het werk houden van oudere werknemers. Ik vind dat er meer aandacht naar preventie moet gaan. Nog steeds worden oudere werknemers afgedankt.

De loonkostverlaging breekt de social-profitsector zuur op, ondanks de mooie beloften in deze beleidsbrief. De minister moet dringend met duidelijke cijfers komen. De regering komt terug op de vroegere politieke keuze om de social-profitsector meer te geven dan de commerciële. De social-profitsector krijgt nu hetzelfde als de commerciële, dus minder dan meer. *(Applaus)*

De heer **Hans Bonte** (SP) : Het gaat goed met de werkgelegenheid. De economische groei en het continue budgettaire en sociaal-economische beleid van de voorbije jaren hebben hun vruchten afgeworpen. Deze regering zet dit beleid van versnelde lastenverlaging, specifieke maatregelen voor risicogroepen, en voorzichtige arbeidsherverdeling voort. Een bruuske breuk zou misplaatst zijn geweest.

Ondanks de goede intenties en de al geboekte resultaten mogen wij niet blind zijn voor een aantal structurele problemen die nog steeds spelen op de arbeidsmarkt en die te weinig in de beleidsnota belicht worden.

De werkgelegenheidsgroei gaat voorbij aan de fundamentele discriminatiemechanismen die migranten, ouderen, alleenstaande vrouwen en gehandicapten uitsluiten op de arbeidsmarkt. Het discriminatieproces zit vaak in de aanwervingsprocedure ingebakken. De regering wil werkloosheidsvallen wegwerken. Het objectief moet zijn dat de actieve bevolking een reflectie is van de reële bevolking.

Ook de zwakke bescherming van arbeiders in vergelijking met bedienden moet worden weggewerkt. Zij worden nog te weinig beschermd en België is hiervoor door Europa veroordeeld. Het is hoopvol dat de sociale gesprekspartners hierover suggesties hebben gedaan. Op 19 januari zal de regering haar standpunt bekend maken. Voor ons is het voorakkoord van de sociale partners ontoereikend. De regering moet dan ook verder gaan om tot een eenheidsstatuut te komen voor arbeiders en bedienden. Ik vraag dan ook dat onze voorstellen over de opzegtermijn voor arbeiders en over de carensdag op de agenda van de commissie Sociale Zaken zouden komen.

De strijd tegen de stress is een belangrijke uitdaging voor het werkgelegenheidsbeleid. Maatregelen inzake mobiliteit en kinderopvang dringen zich op. Ik kijk uit naar het regeringsontwerp over de vervoersplannen.

Arbeidsherverdeling is een krachtig wapen in de strijd tegen stress. De kritiek van de heer Gouty op dit vlak

verbaast mij wat. Volgens de heer Goutry leidt arbeids-herverdeling tot meer stress. Dat vat ik niet. Wij hechten ook belang aan de vierdagenwerkweek omdat wij denken dat het een gezinsvriendelijke maatregel is. Wij zullen hiertoe alvast initiatieven nemen.

De heer **Danny Pieters** (VU-ID) : Dit derde debat over het sociale beleid van deze regering biedt me de kans om nog maar eens op spijkers te slaan die dat dringend nodig hebben.

De regering verkondigt voortdurend van de daken dat ze de actieve welvaartsstaat promoveert. We kunnen dat slechts toejuichen. In de praktijk is de eensgezindheid binnen de regering over de invulling van die welvaartsstaat veel minder groot. Dat werd al bewezen door de uiteenlopende reacties op het rapport-Jadot, waarin de veelheid aan banenplan werd gelaakt, en op de problematiek van de werkloosheidsvallen. Hoe denkt de regering hier nu eigenlijk over ?

De socialistische bewindvoerders behandelen de zwakkere groepen op de arbeidsmarkt graag categorie per categorie. Dit is electoraal rendabel. Voor de zwaksten is het niet de meest doeltreffende politiek. Juist de zwaksten hebben het moeilijk om de juiste weg naar de sociale dienst te vinden.

Ook het statuut van de kunstenaar noopt tot een aantal bemerkingen. Een eenvoudige sociale beschermingsregeling is beter dan versnippering, en eventuele speciale gunstige regelingen moeten met een eigen financiering worden bekostigd : een te groot onderscheid tussen kunstenaars en andere werknemers is niet aangewezen. Er zijn heden veel groepen werknemers die niet meer in het traditioneel arbeidspatroon passen.

De actieve welvaartsstaat moet door decentralisatie worden bereikt, zegt de regering. Maar men durft niet de consequentie trekken dat men het tewerkstellingsbeleid dus aan de Gemeenschappen moet overlaten. Een Rosetta-plan voor Vlaanderen heeft weinig zin en roept nieuwe transfers in het leven. Is men trouwens van plan om aan die ongelegitimeerde transfers van Noord naar Zuid iets te doen ? Wat denkt de VLD hierover ?

De heer **Gerolf Annemans** (VL. BLOK) : U hoeft zich niet achter de VLD te verschuilen. De VU heeft zelf belangrijke sleutels uit handen gegeven. Alles zit nu te roesten in de Costa.

De heer **Danny Pieters** (VU-ID) : Nog meer dan de transfers, storen de niet-geïnde sociale bijdragen me. Een bedrag van 5 miljard frank, zogenaamd een erfenis uit het verleden, kan men in een rechtsstaat niet zomaar kwijtschelden.

Ik begrijp niet dat de inning van die 5 miljard niet eens in de nota vermeld is. De nota gaat voorbij aan het feit dat dit een federale Staat is. In heel het hoofdstuk over vrijwilligerswerk worden de Gemeenschappen niet eens vermeld. Ik kan talloze voorbeelden aanhalen van de onvoorstelbaar manier waarop de lokale besturen worden genegeerd. Of wacht dit kabinet zoals gewoonlijk tot het door de Europese Commissie wordt teruggeduwt ? De sociale integratie wordt veelal in wollige Europese termen gehuld. Concrete maatregelen laten al te vaak op zich wachten, enige pro-activiteit zou welkom zijn.

De regering heeft heel wat beloften in te lossen. Daar wordt het nu toch wel dringend tijd voor. Alhoewel wij voor een en ander op onze honger blijven, willen wij waar nodig constructief meewerken. (*Applaus bij VU-ID*)

Mevrouw **Anne-Marie Descheemaeker** (Agalev-Ecolo) : De vergrijzing van de bevolking zorgt voor een geleidelijke verschuiving van de intramurale naar de extramurale zorg. Die thuiszorg, inclusief de palliatieve zorg, verdient dan ook de aandacht van de bewindsmensen, en dat moet zich budgettair vertalen. De vrije keus inzake thuiszorg moet in elk geval worden gewaarborgd. Naarmate de thuiszorg aan belang wint, zal de nood aan goede, goed opgeleide, en (pecuniair) gemotiveerde verpleegkundigen groter worden. Echelonnering is bij dit alles aangewezen. (*Applaus*)

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Een breed en diepgaand debat over de gezondheidszorg dringt zich op. Al op 7 september heb ik de voorzitter om zulk een debat gevraagd. Ik wil met aandrang vragen het niet langer op de lange baan te schuiven. Een debat over de gezondheidszorg is nochtans geen fait divers. Tot op heden is daarover in geen enkele commissie een vruchtbare discussie gevoerd. Het nieuwe model van minister Vandenbroucke verdient aandacht. Maar de meerderheidspartijen hebben hun standpunten niet naar voor gebracht. Geen enkele regeringspartij heeft in haar kaarten laten kijken. Op die manier blijft de gezondheidszorgproblematiek gewoon hangen. Daar schiet niemand wat mee op. In een opiniestuk in een Vlaamse krant stond gisteren te lezen dat de regering niet alleen de oppositie buiten spel zet, maar ook haar eigen parlementsleden. Van enige politieke vernieuwing is geen spoor meer te bekennen.

Wanneer wordt er eindelijk werk gemaakt van de defederalisering van de gezondheidszorgen ? De VLD kan haar programma op dit vlak duidelijk niet doordrukken. De huidige opsplitsing van bevoegdheden, waarbij normering, erkenning en kwaliteitscontrole in andere handen zitten dan de financiering, is nefast. Men heeft zelfs geen superdepartement Sociale Zaken kunnen oprich-

ten, wat nochtans een basisvoorwaarde is voor een samenhangend sociaal beleid.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU-ID) : Ook de CVP heeft al die dingen nagelaten toen ze aan de macht was.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : De begroting sociale zaken bedraagt 1500 miljard. De minister van sociale zaken heeft bevoegdheid over 1000 miljard. De krachtlijnen van het beleid moeten politiek worden gestuurd. Daar pleit ook de minister voor. Een debat daarover is dringend nodig. In de besluitvorming heerst een ontstellende inefficiëntie. Een maatschappelijk debat moet dringend tot keuzes leiden. Betaalbaarheid is een blijvende prioriteit. De wachtlijstenproblematiek is een andere.

Ons hoogstaande systeem van gezondheidszorg mag niet afbrokkelen. Daarom moet men bij de planning uitgaan van de behoeften van de patiënten, niet van de ambities van de zorgverstrekkers. Deze laatste moeten worden geresponsabiliseerd. Het systeem moet ook voortdurend worden geëvalueerd en bijgestuurd.

De gezondheidszorg slurpt in 2000 500 miljard frank op. Dat is een Europees gemiddelde. Die kost stijgt echter abnormaal sterk, boven de BBP-groei. Daarenboven is de groeinorm van 2,5 procent vrij arbitrair vastgelegd en houdt men er niet de hand aan. Men laat veel te veel kinesitherapeuten en anderen toe op de markt, en past dan de norm aan. Dat is toch een absurde manier van werken ! Idem voor het geneesmiddelengebruik. Vanuit meerderheid en oppositie werden tijdens de vorige legislatuur vragen gesteld over Farmanet. De christelijke mutualiteiten hadden daar toen al gedetailleerde gegevens over. Vanuit de andere mutualiteiten en vanuit de politiek zijn er toen remmende bewegingen geweest. Nu beschikken we over objectieve cijfers. Laten we daar iets mee doen.

In maart van dit jaar is met alle betrokkenen een soort topberaad gehouden. Met de resultaten daarvan moet rekening worden gehouden. Ook de rapporten-Peers en het rapport-Jadot bevatten een aantal belangwekkende aanbevelingen. Er is een zeer grote behoefte aan coördinatie, zo bijvoorbeeld inzake de eerstelijnszorg en het ziekenhuisbeleid. In de psychiatrie heeft men gedurende tien jaar een zware hervorming doorgevoerd, ondermeer via het zorgverzekeringsfonds. Dat verdient aanbeveling. Over de chronisch zieken is in commissie al uitvoerig gesproken. Er werden tal van voorstellen geformuleerd. Welke pistes wil de regering volgen ? Onder meer in verband met het chronisch vermoeidheidssyndroom ?

De resolutie over de palliatieve zorgen heeft weinig om het lijf. In de begroting vind ik zelfs de 500 miljoen frank

voor de palliatieve functie in de RVT niet meer terug. Weer een groep die in de kou blijft staan. De resolutie lijkt sterk op een schaamlapje voor het euthanasie-ontwerp.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU-ID) : De beleidsnota's van beide ministers waren ontgoochelend. De ambities hadden gerust wat groter mogen zijn. De analyses van de heren Peers en Jadot raken stilaan bekend. Ze bevestigen wat we al wisten. Ook de heer Goutry en de CVP zien nu blijkbaar in dat men in de gezondheidszorg van een effectieve behoeftenraming zou moeten uitgaan. De nieuwe ministers blijven echter een puur budgettair beleid voeren, in plaats van de fundamentele problemen aan te pakken : de verzuiling, het corporatisme, de lobby's, de bevoegdheidsversnippering, niet alleen tussen ministers, maar ook tussen het federale en het gemeenschapsniveau.

Voor de VU-ID fractie zijn er diepere hervormingen nodig dan wat de ministers nu hebben voorgesteld. De huidige financiering van de gezondheidszorg is arbeidsvernietigend. De loonlastenverlaging die de regering zal doorvoeren, zal niet volstaan. Een financiering uit algemene middelen is eerder afgeschoten. Toch zou dit een logische en noodzakelijke stap zijn. Wij verwachten het veto van de Franstalige partijen.

Het huidige beheer is allesbehalve democratisch. De verzuiling belet een democratische controle op de besteding van de middelen. Als enigen durven wij nog vragen te stellen bij de doorgeef functie van de ziekenfondsen.

De weg tussen aanvraag en verstrekking van een sociaal voordeel moet zo kort mogelijk zijn. Dat is drempelverlagend voor de behoeftige. Daarom pleit ik voor eenvoudiger reglementen en minder formulieren.

Doelmatigheid en responsabilisering van de Gemeenschappen zijn ook twee grote aandachtspunten voor de VU. Ik ben nieuwsgierig over de praktische realisatie van een aantal beleidsintenties uit de verklaring van de minister.

De farmaceutische sector blijft één van de moeilijkste sectoren van de sociale zekerheid. De controle op het rationeel gebruik van de geneesmiddelen moet efficiënt gebeuren. Farmanet kan hiertoe een goed instrument zijn. Het is gebleken dat niet zozeer het volume, dan wel de prijs van de geneesmiddelen de laatste jaren is toegenomen. Daar moet het beleid zich op toespitsen. Goedkopere alternatieve geneesmiddelen worden nog altijd veel te weinig in aanmerking genomen. Substitutie moet ernstig worden genomen.

De ziekenhuisfinanciering moet worden aangepakt en de nomenclatuur moet transparanter worden.

Wat met de administratieve ondersteuning van de Eetwareninspectie, die aan Vlaamse kant onbestaande is ? Zal het ontslag van de heer Vanthemsche worden aanvaard ? Dat hangt samen met zijn ongenoegen over het Federaal Agentschap. Wat is de precieze reden van zijn ongenoegen ? Ik pleitte vorige week al voor overleg met de administraties over het Agentschap. Dit mag niet worden gepolitiseerd. (*Applaus bij VU-ID*)

De heer **Gerolf Annemans** (VL. BLOK) : Enkele dagen geleden deed de VLD-voorzitter een aantal uitspraken over de mogelijkheid van inhoudingen op de sociale uitkeringen bij afwezigheid van inburgering. Ik heb niet de indruk dat deze begroting voor Sociale Zaken al rekening houdt met een toevloed van middelen ten gevolge van deze inkortingen. Wat is de mening van de minister terzake ?

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : De heer Annemans gaf het antwoord zelf. De begroting voorziet niet in een dergelijke maatregel. Het is niet mogelijk een sociale uitkering te koppelen aan de inburgering.

Minister **Magda Aelvoet** (*in het Nederlands*) : De heer Bacquellaine had het over de echelonnering. Daarbij gaat de beleidsnota uit van een goed gestructureerde eerstelijnszorg. Mevrouw Descheemaeker en de heer Bultinck wezen op de noodzaak dit flexibel toe te passen. Zo kunnen gynaecologen worden beschouwd als artsen in de eerstelijnszorg. De heer Goutry wees er terecht op dat men te lang uitging van het hospitaal als vertrekpunt. Met minister Vandenbroucke werk ik aan de concrete vormgeving van het medisch dossier. Ons voorstel wordt goed onthaald door de commissie artsen-ziekenfondsen.

In de vormgeving van een goede coördinatie van de eerstelijns- en tweedelijnsgezondheidszorg zal het medisch dossier een grote rol spelen. Het is de bedoeling dat met de Gemeenschappen en Gewesten een aantal concrete afspraken zal worden gemaakt over de eerstelijnszorg.

Het debat over de gezondheidszorg zal moeten gevoerd worden op basis van degelijke gegevens. Ondertussen werden al door de administratie de nodige gegevens verzameld, die een uitstekend beleidsinstrument zullen kunnen vormen.

Ik kom tot het geneesmiddelenbeleid. Het klopt niet dat innoverende geneesmiddelen pas laatstijdig op de Belgische markt komen. De registratieprocedure vergt 210

dagen. Wel kan zich een vertraging voordoen in de terugbetaling.

De regering kiest niet voor substitutie, wel voor een hogere terugbetaling van generische middelen. Er zal een inspanning moeten komen van de verschillende actoren : farmaceutische industrie en ziekenhuizen.

Overgebruik van geneesmiddelen is een ander probleem. Daarom moet er meer objectieve informatie komen. Daartoe komen er ook extra financiële middelen.

De meerderheid van de artsen van de Orde van geneesheren is gewonnen voor en wijziging van de structuur en de organisatie van de Orde. Pijnpunten zijn het tuchtrechtelijk statuut en de informatie aan de patiënten.

De ministers van Tewerkstelling, Sociale Zaken en ikzelf zullen begin volgend jaar contact hebben met de gezondheidssector teneinde een inzicht te krijgen in haar eisenbundel. Hiermee kan eventueel rekening worden gehouden bij de begrotingsherziening van begin volgend jaar.

Verschillende collega's stelden vast dat het gezondheidsbeleid sterk werd beïnvloed door belangengroepen, ten nadele van de inbreng van de brede maatschappij. De theoretische benadering van het gezondheidsbeleid blijkt veelal gemakkelijker dan de concrete programmering. Dat zal blijken bij de programmering van de gespecialiseerde spoedgevallendienst en de oncologische dienst voor kinderen. Ik zal erover waken dat behoeften en programmering nauw bij elkaar aansluiten.

Er werd nauw samengewerkt tussen Sociale Zaken en Volksgezondheid. De RIZIV-begroting en Volksgezondheid zouden bij één minister moeten worden ondergebracht.

De begroting 2000 voorziet in meer middelen voor palliatieve zorgen. Het is zeker niet zomaar een nummertje in de marge van het euthanasiedebat, zoals de heer Goutry beweert.

Inzake de Eetwareninspectie, stel ik een algemeen gebrek aan administratieve ondersteuning vast. Dat zal zo snel mogelijk worden verholpen. Het is zeker niet typisch voor Vlaanderen.

Ik weerleg tot slot de kritiek van de heer Goutry inzake eventueel gemanipuleer bij de toepassing van de Octopus-akkoorden. Was zijn partij dan niet bij deze akkoorden betrokken en bij de goedkeuring van de tweederde-meerderheid ? (*Applaus*)

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : Ik zou op de eerste plaats mijn meevoelen met mevrouw

Van de Castele willen uitdrukken. Zij was in haar tussenkomst voor de zoveelste maal ontgoocheld. Het moet erg zijn dat je dit jaar na jaar moet komen zeggen. *(Glimlachjes)*

Aan mevrouw Brepoels kan ik zeggen dat er momenteel een ontwerp-KB bestaat over autosondage. Rond februari zal het KB wellicht gepubliceerd worden. Dat besluit werd opgesteld na overleg met urologen. De ervaring in het Bijzonder Solidariteitsfonds speelde een rol. Dit Fonds werkt erg bureaucratisch. Die zware procedure vervalt nu. Wel is nog selectiviteit nodig. Een geneesheer-specialist dient in eerste instantie een voorschrift af te leveren.

Tussen 1 januari en 30 juni heeft het Bijzonder Solidariteitsfonds achtendertig dossiers behandeld van jongeren van minder dan 18 jaar.

Er is een jaarlijkse forfaitaire tegemoetkoming van 10.000 frank voor incontinentiemateriaal, mits aan drie onafhankelijkheidsvoorwaarden is voldaan.

Het zorgforfait wordt betaald aan een zorgbehoevende, mits aan een aantal afhankelijkheidsvoorwaarden is voldaan.

Ook de heer Anthuenis stelde vragen bij de maatregelen ten voordele van chronisch zieken. Vooreerst is een evaluatie nodig. Men kan zich afvragen of de tegemoetkoming aan de chronisch zieken niet moet worden verhoogd. Niet alleen op financieel vlak, maar ook op kwalitatief vlak moet er een aanpassing komen. Over een eventuele consensus terzake moet nog meer overleg gebeuren.

De voorstellen van de sociale partners vormen de basis voor overleg met de sector begin volgend jaar, zoals minister Aelvoet reeds aangaf.

Het dossier van de non-profitsector staat momenteel in de belangstelling. De profit en non-profit doen afwisselend een stap vooruit. De momentele lichte voorsprong van de profitsector zal ongetwijfeld opnieuw worden gecompenseerd.

Er kwamen opmerkingen over het ontbreken van een gezinsbeleid. Het belastingkrediet voor kinderopvang en de fiscale aftrekbaarheid van de kosten werden verhoogd. Daarnaast wordt gedacht aan de invoering van de vierdagenweek, de vrije woensdagnamiddag enz. Deze regering vindt de onderlinge afstemming van gezin en arbeid zeer belangrijk.

De heer Pieters had vragen over Europa en over de rol van de Gemeenschappen. Ik zal in deze dossiers juridisch redeneren, en me baseren op het sociaal recht.

Het verslag-Jadot nemen we zeker ernstig. De heer Pieters meent terecht dat de beleidsnota weinig aandacht heeft voor Europa. Ik meen dat Europa een derde institutionele weg moet bewandelen, nl. die van *benchmarking*, waarbij de lidstaten afspraken maken en waarbij wordt nagegaan hoe de lidstaten die naleven. Deze tactiek moet ook op sociaal vlak worden afgesproken. De Belgische regering moet deze idee zoveel mogelijk propageren bij de andere Europese lidstaten. *(Verder in het Frans)*

De heer Timmermans had het over het Maribel-stelsel. Op 4 december 1996 veroordeelde het Europees Hof van Justitie België ertoe de in het kader van Maribel bis en ter toegekende bedragen terug te vorderen. Het Hof heeft die beslissing op 17 juni 1999 bevestigd. Daarom worden de door het Europees Hof van Justitie opgelegde voorwaarden in een wet houdende diverse bepalingen opgenomen.

Ik denk dat uw vraag betrekking heeft op de koppeling tussen de vermindering en de terugvordering. De door de ondernemingen terug te betalen bedragen worden niet van de structurele steun afgetrokken.

De aan de sociale zekerheid verschuldigde bedragen zullen in tranches worden terugbetaald omdat de terugbetaling door de sociale zekerheid en de vermindering door de werkgever wordt berekend, waardoor de operatie niet in één keer kan geschieden.

Tweede probleem : wanneer men het over een structurele vermindering van de bijdragen heeft, moet men in termen van kwartalen redeneren, aangezien die bijdragen periodiek verschuldigd zijn.

Derde probleem : ondernemingen hebben personeel ontslagen, waardoor de grondslag is gewijzigd.

Een eenmalige administratieve operatie is dus uit den boze. *(Verder in het Nederlands)*

De heer Gouty wenst dat er een grondig debat komt. Ook ik ben daar voorstander van. Ik stel voor concreter te worden en, in overleg met minister Aelvoet, een agenda op te stellen om te debatteren over onder andere het verslag-Jadot, het rationeel geneesmiddelengebruik en de ziekenhuisfinanciering.

De heer **Joos Wauters** (Agalev-Ecolo) : De commissies Volksgezondheid en Sociale Zaken zullen een programma opstellen inzake de gemeenschappelijke debatten.

De **voorzitter** : De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 14.32 uur.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Gezondheidsredenen : de hh. José Canon, Jef Valkeniers, Luc Sevenhans, mevr. Michèle Gilkinet, de h. Guy D'haeseleer, mevr. Géraldine Pelzer-Salandra

Familieaangelegenheden : de h. Raymond Langendries

Leden van de federale regering :

de h. Louis Michel, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken : met zending buitenslands

de h. Pierre Chevalier, staatssecretaris voor Buitenlandse Handel

BIJLAGE

PLENAIRE VERGADERING
DINSDAG 21 DECEMBER 1999

BIJLAGE 1

Mededelingen

SENAAT**WETSONTWERP OVERGEZONDEN MET HET OOG OP DE KONINKLIJKE BEKRACHTIGING**

Bij brief van 16 december 1999, zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet geamendeerde wetsontwerp betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk (Stuk Kamer nr. 234/8).

*Ter kennisgeving***GEËVOCEERDE WETSONTWERPEN**

Bij brieven van 16 december 1999, deelt de Senaat mij mede dat donderdag 16 december 1999, met toepassing van artikel 78 van de Grondwet, tot evocatie is overgegaan van de volgende wetsontwerpen :

- Wetsontwerp houdende fiscale en diverse bepalingen (Stuk Kamer nr. 296/8) ;
- Wetsontwerp ter bevordering van de werkgelegenheid (Stuk Kamer nr. 286/6) ;
- Wetsontwerp houdende sociale en diverse bepalingen (Stuk Kamer nr. 297/14) ;

Ter kennisgeving

Bij brief van 17 december 1999, deelt de Senaat mij mede dat vrijdag 17 december 1999, met toepassing van artikel 78 van de Grondwet tot evocatie is overgegaan van het wetsontwerp houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, (Stuk nr. 232/6) ;

*Ter kennisgeving.***REGERING****ALGEMENE UITGAVENBEGROTING***Herverdeling der basisallocaties*

In uitvoering van artikel 15 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit zendt de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie :

– Bij brief van 10 december 1999 een lijst van herverdelingen der basisallocaties voor het begrotingsjaar 1999 betreffende het ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel.

– Bij brieven van 15 december 1999 twee lijsten van herverdelingen der basisallocaties voor het begrotingsjaar 1999 betreffende het ministerie van Ambtenarenzaken.

– Bij brieven van 15 en 16 december 1999 twee lijsten van herverdelingen der basisallocaties voor het begrotingsjaar 1999 betreffende het ministerie van Economische Zaken.

*Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting***LIBERALISERING VAN DE ELECTRICITEITSECTOR***Verslag en aanbevelingen*

Bij brief van 17 december 1999 zendt de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer het verslag en de aanbevelingen van de werkgroep van experts inzake de liberalisering van de electriciteitsector over.

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale weten-

schappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

EUROPEES PARLEMENT

RESOLUTIE

Bij brief van 13 december 1999 zendt de secretaris-generaal van het Europees Parlement de tekst over van de resolutie aangenomen door deze vergadering :

– Resolutie over het verslag van de Commissie aan de Raad over de duur van de overgangperiode voor de invoering van de euro

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen, naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw, naar de commissie voor de Financiën en de Begroting en naar het Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden

VERZOEKSCHRIFT

Een verzoekschrift voor het afschaffen van de geautomatiseerde stemming werd aan de Kamer overgezonden.